

תכנית ות"ת למלגות לעידוד סטודנטים מצטיינים להמשיך ללימודי תואר שני מחקרי (עם תזה) בבינה מלאכותית ומדעי הנתונים (מחזור תשפ"ו)

רקע ומטרות התכנית

- במסגרת השתתפות ות"ת בתכנית הלאומית לקידום בינה מלאכותית ומדעי הנתונים, מובאת בזאת תכנית מלגות לסטודנטים לתואר שני עם תזה בתחומים אלו, אשר מטרותיה הן:
- לסייע לסטודנטים מצטיינים לתואר ראשון בתחומי המחקר של בינה מלאכותית ומדעי הנתונים לפנות למסלול של תואר שני מחקרי (עם תזה) במוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים ע"י ות"ת, על מנת להביא להגדלה של עתודת תלמידי המחקר, ובטווח הארוך יותר, של הפונים למשרות סגל אקדמי;
 - לאפשר לסטודנטים מצטיינים לתואר שני בתחומי המחקר של בינה מלאכותית ומדעי הנתונים להקדיש את מלוא זמנם ועיסוקם ללימודים ולמחקר, ובו זמנית להגדיל את היצע המתרגלים לטובת הכשרה של סטודנטים לתואר ראשון בתחומים אלו.

מאפייני התכנית

- I. הזוכים בתכנית המלגות יבחרו על בסיס קריטריונים של מצוינות מדעית, באמצעות ועדת השיפוט של התכנית.
- II. תכנית המלגות תופעל למשך שלושה מחזורים בשנים תשפ"ו-תשפ"ח.
- III. ות"ת תשתתף במימון של עד 18 מלגות דו-שנתיות לתואר שני מחקרי במחזור. ות"ת איננה מחויבת לחלק את סך המענקים שנקבעו לה במכסת המחזור, במידה ואיכות המועמדים איננה עונה על דרישותיה וציפיותיה. עוד יצוין כי ות"ת אינה מחויבת להתחשב בסדר העדיפויות ששלח המוסד (ראה סעיף 1 מטה).
- IV. גובה השתתפות ות"ת במימון המלגות יעמוד על 60,000 ₪ בשנה לכל מלגה למשך שנתיים, יחד עם דרישה להשתתפות מצד המוסד האקדמי בגובה של מינימום 25%, כך שגובה המלגה השנתית יעמוד על מינימום 75,000 ₪ בשנה.
- V. כל מוסד יוכל להגיש עד 6 מועמדים במחזור.

תקופת המלגות

- המלגה תינתן לתקופה של שנתיים לכל היותר. הענקת המלגה בשנה השנייה מותנית בהעברת הדיווח על פעילותו האקדמית של המלגאי.
- יובהר כי האמור לעיל הינו בכפוף לסעיף 11 בכללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה, ולעניין היעדרות בשל אירוע מזכה, וכן בהתאם לתיקון כללי זכויות הסטודנט כפי שנשלחו למוסדות ע"י המל"ג ביום 22.8.2018.

תחומי בינה מלאכותית ומדעי הנתונים

כמועמדים למלגות יוגשו אך ורק סטודנטים מצטיינים לתואר שני מחקרי בתחומים של בינה מלאכותית ומדעי הנתונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת ההיגוי של ות"ת (ראה עמוד 6 בדוח [ז](#)), כמפורט מטה:

"מדעי הנתונים עוסקים בעקרונות ובפיתוח שיטות לאיסופם, אחסונם וניתוחם של נתונים, להסקה, לחיזוי וליצירת ידע מהם, תוך התייחסות להיבטים אנושיים וחברתיים בתהליך. **נושאי המחקר בליבת התהליך** (לפי הסדר לעיל) הם: שיטות לאיסוף נתונים על ידי ניסויים, דגימה, כרייה ומנועי חיפוש; שיטות לאחסון, הנגשת הנתונים לניתוח וחישוב (מבוזר) על מערכות בסיסי נתונים/מידע, ושל נתוני עתק. פיתוח מתודולוגיות ניתוח נתונים כגון רשתות עצביות ולמידה עמוקה, למידה על ידי חיזוקים ובקרה מסתגלת, למידה סטטיסטית, והסקה סטטיסטית; זאת על מנת לבנות אלגוריתמים ומודלים למיון וחיזוי, לתיקופם, ניצולם ליצירת ידע והנגשתו (ויזואליזציה); התייחסות לנתונים מיוחדים כגון ניתוח תמונות וראייה ממוחשבת, עיבוד שפה טבעית, דיבור ושמיעה. ניתוח רשתות, נתונים אורכיים, נתונים עתיים ומרחביים ונתוני הישרדות. כל זאת, תוך התייחסות להיבטים אתיים ביחס לפרט, כגון פרטיות וחסיון, ולחברה, כגון הדירות ותקפות השימוש בתוצאות.

תחומי המעטפת של מדעי הנתונים כוללים: אופטימיזציה, חקר ביצועים, רובוטיקה, תורת המשחקים, תהליכים סטוכסטיים, אינפורמציה, בקרה, ניתוח אותות, ביו-אינפורמטיקה, ביולוגיה חישובית, רפואה דיגיטלית/מותאמת אישית, אפידמיולוגיה, אקונומטריקה, פסיכומטריקה, סייבר, חישוב קוונטי, ניהול ובניית בסיסי נתונים/מידע".

הבהרה: מועמדים העונים על הפרופיל המבוקש לתמיכה הינם סטודנטים אשר כוונתם לפתח שיטות חדשות וכלים חדשים במדעי הנתונים בעלי תרומה משמעותית לתחום. מחקר בו נעשית אפליקציה של כלים קיימים לתחומים נוספים במעטפת איננו עונה על הדרישה.

תנאים כלליים להגשת מועמדות

- א. התמיכה מיועדת לבעלי אזרחות ישראלית או לבעלי מעמד של "תושב קבע".
- ב. לימודי התואר השני יתבצעו באחד המוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים ע"י ות"ת.
- ג. למלגה יוגשו מועמדים שסיימו את לימודי התואר הראשון עד לפני שלוש שנים ביחס להגשת הבקשה. עבור עתודאים שירות צבאי חובה לא ייכלל במניין שלוש השנים.
- ד. תתאפשר הגשת מועמדים אשר יחלו את לימודיהם לתואר שני מחקרי בסמסטר ב' בשנה הקודמת לשנת תחילת המלגה.
- ה. במקרים בהם הרישום למסלול מחקרי אינו מתאפשר בשלב הרישום ללימודים, ניתן יהיה להגיש את המועמד למלגה, תוך הסבר והתחייבות המוסד כי הסטודנט יעבור למסלול מחקרי במהלך שנת הלימודים הראשונה של התואר השני. מובהר בזאת, כי מתן המלגה יינתן על ידי המוסד האקדמי רק החל מן השלב בו הסטודנט עובר למסלול מחקר באופן רשמי. במקרה זה, יהיה ניתן להחיל קבלת המלגה באופן רטרואקטיבי החל ממועד התחלת הלימודים לתואר שני.
- ו. המלגה תינתן לסטודנט עבור לימודיו באותו המוסד אשר הגיש מועמדותו. מעבר למוסד אקדמי אחר מבטל את הבקשה למלגה או הזכיה.
- ז. בהתאם למדיניות מל"ג/ות"ת בנושא שוויון מגדרי, יש לעשות מאמץ להציע מספר שווה של נשים וגברים לתכנית. במידה ולא נמצאו מועמדות מתאימות, יתבקש המוסד להביא דברי הסבר נלווים.

אופן הגשה

יודגש כי המועמדים יוגשו ע"י האוניברסיטה ולא באופן עצמאי.

להלן המסמכים הנדרשים להגשה:

1. רשימת המועמדים, מדורגים ע"פ סדר עדיפויות של המוסד (הטופס לדירוג יהיה זמין במערכת ההגשות הממוחשבת).
2. דברי הסבר בנוגע לתהליך בחירת המועמדים בצירוף התחייבות חתומה ע"י הרקטור בנוגע לעמידתם בתנאי התכנית.
3. עבור כל מועמד:

3.1 קורות חיים של המועמד (עמוד אחד, כולל פרטי קשר ופירוט אודות השכלה אקדמית

ומלגות/מענקים/פרסים/פרסומים);

3.2 גיליונות ציונים של התואר הראשון;

3.4 שני מכתבי המלצה חתומים (באורך מקסימלי של עד 2 עמודים כל אחד) מאנשי אקדמיה בכירים המכירים את

המועמד, ופרטים אודות הממליץ (תחום, מוסד וכו'), והקשר שלו עם המועמד. ההמלצות לא יהיו בנות יותר משנתיים.

3.5 פירוט מלא אודות מקורות מימון נוספים כגון שכר ו/או מלגה נוספת. על מנת להבטיח מניעת כפל תקצוב, יודגש כי

במקרים בהם זכה המלגאי במלגות או מענקים שמקורם בתקצוב ציבורי ישראלי בנוסף למלגה זו, יהיה על המועמד

לבחור במלגה/מענק אחד בלבד.

3.6 התחייבות חתומה מטעם המועמד לעמידה בתנאי התכנית.

המועד האחרון להגשת תיקי המועמדים הכוללים את כל המסמכים המוזכרים לעיל, הינו 28.9.2025.

המוסדות יקבעו לוחות זמנים פנימיים לצורך הגשת המועמדים עד לתאריך זה. לוחות זמנים אלה מחייבים את המועמדים. ההגשה תעשה דרך המערכת הממוחשבת להגשת מלגות באמצעות רכז/ת המלגות במוסד האקדמי.

תנאים למימוש המלגה

1. המלגאי מתחייב כלפי המוסד:

- לסיים את התזה המחקרית תוך שנתיים המקבילות לתקופת המלגה או לכל היותר בתוך שלוש שנים ממועד זכייתו במלגה.
- לבקש את אישור המוסד, לכל הפסקה בעבודת המחקר לתקופה של ששה חודשים או יותר. בכל מקרה לא ניתן להקפיא את המלגה ליותר משנה אחת.

2. המוסד מתחייב כלפי ות"ת:

- להביא לידיעת המלגאי את תנאי התוכנית ואת חובותיו וזכויותיו בהתאם אליהם.
- לשלם למלגאי לכל הפחות את סכום המלגה השנתי, וזאת בכפוף לעמידת המלגאי בתנאים התכנית.
- לא להעסיק את המלגאי על חשבון המלגה.

לשימת ליבכם, המלגאים יוכלו לעבוד בתקופת המלגה בהיקף שלא יעלה על 8 שעות שבועיות, ובתנאי שעבודתם רלוונטית לתחום לימודיהם/מחקרם, ובכפוף לאישור בכתב ממנחה המאסטר. עבודתו של המלגאי כאמור במהלך תקופת המלגה תהיה בשכר עבודה מלא (הנפרד מהמלגה), בגינו ישולמו הפרשות לזכויות סוציאליות ומס הכנסה כדין, ושכר זה לא יינתן כתמורה לרבות כל התחייבות של המלגאי למתן שירות כלשהו לנותן המלגה או למילוי תפקידו בו.

3. בהתאם להחלטת ות"ת מיום 25.9.24, במקום הגשת דו"חות שנתיים לות"ת עבור כל המלגאים הפעילים באותה שנה

אקדמית, המוסדות האקדמיים שמועמדיהם זכו במלגה יידרשו בתום כל שנה אקדמית לבצע מעקב אקדמי אחר הזוכים:

- הדו"ח האקדמי יועבר על ידי המוסד לחבר סגל אקדמי בכיר בתחום המחקר הרלוונטי אשר יבדוק אותו. בתום בחינת הדיווחים של כל המלגאים מהמוסד באותה שנה (המלגאים הפעילים, כולל אלו המסיימים באותה שנה), ישלח המוסד פירוט שמות המלגאים הממשיכים והמסיימים (כולל מידע רלוונטי בנוגע להפסקת לימודים, סיום לימודים, חל"ד, חל"ת וכיו"ב) וכן אישור שבוצע מעקב אקדמי כאמור לעיל, כולל פרטים לגבי חבר הסגל הבכיר שבדק את הדוח.
- לצורך ניטור ובקרה, רשאי הצוות המקצועי במל"ג/ות"ת לבקש מן המוסדות סיכום של תהליך המעקב האקדמי.
- דיווח תקציבי - בנוסף יעבירו המוסדות לות"ת דיווח כספי על התשלומים שהועברו לכל המלגאים הפעילים בשנת הלימודים הנוכחית, בכל שנות המלגה, חתום על ידי מנהל הכספים של האוניברסיטה בהתאם להנחיות אגף התקצוב של של ות"ת. על סמך הדיווח הנ"ל, תעביר ות"ת לאוניברסיטאות בסוף שנת הלימודים את כספי המלגות בגין השנה כולה עבור כל המלגאים.